

OOK ZELF¹

• Gerard Kramer

JA, JE ZULT ECHT EVEN MOETEN DOORLEZEN OM TE ZIEN WAAROVER DIT ARTIKEL GAAT: NIET OVER ÉÉN WOORD OF BIJBELPLAATS, OOK NIET OVER EEN BEPAALDE WOORDGROEP VAN VERWANTE WOORDEN, MAAR OVER EEN COMBINATIE VAN TWEE GRIEKSE WOORDEN. DAT BETREFT DE COMBINATIE KAI AUTOS, EN DIE BETEKENT ‘OOK ZELF’. HET BIJZONDERE IS DAT WE DEZE COMBINATIE IN IEDER GEVAL TWEEMAAL AANTREFFEN, IN TWEE EVANGELIËN, IN DEZELFDE GESCHIEDENIS, MAAR NIET IN VERBAND MET EEN IDENTIEK DETAIL. NU BEN JE HET SPOOR VAST VOLLEDIG BIJSTER, EN DAAROM GA IK SNEL VERTELLEN WAT IK BEDOEL.

1 Dit artikel is een licht bewerkte versie van een eerder verschenen artikel van mijn hand, getiteld *Jozef van Arimathéa. Een discipel van Jezus geworden*, in: *Rechtstreeks*, november 2018, p.7.

Jozef van Arimathéa

Het gaat om de geschiedenis van Jozef van Arimathéa. Je weet wel, dat was die bijzondere man die het lichaam van de Heer Jezus in zijn eigen graf had gelegd. Deze gebeurtenis wordt in alle vier evangeliën beschreven. Het is de moeite waard die verslagen (Matth.27:57-61; Luk.23:50-56; Mark.15:42-47; Joh.19:38-42) eens gewoon achter elkaar te lezen en met elkaar te vergelijken: ze vullen elkaar prachtig aan!

Ook zelf een discipel geworden

Zowel Mattheüs als Johannes vermelden dat Jozef van Arimathéa een discipel was. Interessant is dat Mattheüs expliciet vermeldt dat Jozef 'ook zelf een discipel van Jezus was geworden' (27:57). Er was dus iets met Jozef gebeurd: hij was misschien in een rijke, aanzienlijke familie geboren. Mogelijk had hij bij zijn geboorte ook goede eigenschappen van zijn ouders geërfd. Maar hij was op een gegeven moment een discipel van Jezus geworden. Inderdaad, *geworden* (Gr. *genomenos*²)! Als een discipel - een leerling, een volgeling - kun je namelijk niet geboren worden. Het discipelschap kun je ook niet erven. Het hangt samen met een *bewuste persoonlijke keus*, en wel voor het volgen van de Heer Jezus. Jozef was zijn leerling, zijn volgeling geworden! Maar ... de Bijbel camoufleert niets. Wat we tot nu toe over Jozef van Arimathéa gelezen hebben, was positief. Maar er staat iets bij: Jozef was wel een discipel van Jezus, maar in het geheim, uit vrees voor de Joden (Joh.19:38)! Dat betekent dat niemand het wist, omdat Jozef angst had voor zijn ongelovige volksgenoten. Dat betekent ook dat niemand zijn bijzondere handel en wandel tot dusver in verband gebracht had met Jezus. Jozef stond goed bekend, maar had niet de moed uit te komen voor zijn keuze voor Jezus!

De verandering

Alles is echter anders geworden toen Jozef gezien had dat Jezus als een misdadiger terechtgesteld was. Heeft Jozef zich toen gerealiseerd hoe ver Jezus was gegaan in Zijn liefde voor hem? In ieder geval heeft hij toen besloten het lichaam van Jezus eer te bewijzen door het in een rein stuk linnen te wikkelen. Samen met Nicodémus (Joh.19:39) heeft hij Jezus daarbij ook gebalsemd. Wat een bijzonder eerbetoon! Vervolgens deed Jozef nog iets: hij stelde zijn eigen graf, waarin nog nooit iemand gelegen had, beschikbaar voor het lichaam van de Heer.

Geen discipel meer in het geheim!

In feite was Jozef door zo openlijk aan Pilatus om het

² Dit is een aoristus, oftewel 'geworden' is een eenmalige, afgesloten handeling.

lichaam van de Heer te vragen, het eervol te balsemen en het vervolgens in zijn eigen graf te leggen, er openlijk voor uitgekomen hoeveel de Heer Jezus voor hem was gaan betekenen. *Jozef identificeerde zijn eigen graf met dat van de Heer Jezus!* Daardoor bekende hij, die tot dusver een discipel-in-het-geheim was, openlijk kleur. Hij was nu openlijk een discipel! Mensen die zich laten dopen, doen in feite hetzelfde: zij laten dan in het openbaar zien dat ze bij een gestorven en begraven Christus willen horen³. Ben jij ook zelf al een discipel (Gr. *mathètès*) of discipelin⁴ (*mathètria*) geworden? En zo ja, ben jij dat dan nog in het geheim, of heb je dit ook laten zien door je te laten dopen?

Ook zelf een toekomstvisie!

We lezen van Jozef dat hij een rijk man was, een aanzienlijk raadsheer - een lid van de Joodse raad, van het Sanhedrin dus - die ook nog eens goed en rechtvaardig was. Hij durfde anders te denken en te handelen dan zijn mederaadsleden: met hun denken en handelen had hij niet in gestemd. Hij was een dissident, zouden we tegenwoordig zeggen, en daar was moed voor nodig. De manier waarop hij in de maatschappij functioneerde, moet wel hebben samengehangen met zijn geestelijk leven. Hij was namelijk iemand die 'ook zelf het koninkrijk van God verwachtte' (Mark.15:43). Letterlijk staat er 'verwachtend was': deze verwachting, deze toekomstvisie kenmerkte hem permanent. Let daarnaast op de woorden 'ook zelf'. Die combinatie laat zien dat hij ook op dit punt een *persoonlijke keus* had gemaakt. Hij wist zeker dat eens het koninkrijk van God zou aanbreken, en rekende daar vast op: hij verwachtte het! Dat dit van Jozef gezegd wordt na het sterven van de Heer Jezus is bijzonder. De Koning der Joden was op dat moment immers verworpen, gedood zelfs, maar Jozef bleef desondanks diens koninkrijk verwachten. Alleen daarom had hij de moed Pilatus het lichaam te vragen van Hem, boven wiens hoofd Pilatus nota bene had laten schrijven 'De koning der Joden'...!

En nu jij...

Ben jij ook zelf een discipel van de Heer Jezus geworden? Weten anderen dat ook? Heb jij ook zelf een helder zicht op de toekomst? De keuze voor de Heer Jezus en zijn toekomst zijn alles bepalend voor je leven als christen nu. Geweldig dat God in de Bijbel mensen als Jozef van Arimathéa heeft laten beschrijven aan wie we ons kunnen spiegelen, en die nog altijd voorbeelden kunnen zijn van de manier waarop God mensen verandert en mensen zich door Hem willen laten veranderen.

³ Zie voor de doop als begrafenis Rom.6:3-5; Kol.2:11.

⁴ De enige vrouw in de Schrift die expliciet een discipelin wordt genoemd, is Tabitha (Dorkas) in Hand.9:36.